

DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

ZK -0912-22/14/403

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2014 -07- 18
ZAL.	NR

Warszawa, dnia 14 lipca 2014 r.

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
w Biurze Rzecznika
Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W nawiązaniu do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji w Zakładzie Karnym w Zamościu przesłanym przy piśmie KMP.571.66.2014.KG z dnia 24 czerwca 2014 r. uprzejmie informuję, że skazany dane usunięto został w dniu 11 lipca 2014 r. przetransportowany do Zakładu Karnego w Chełmie. Pobyt osadzonego w tej jednostce penitencjarnej umożliwi prowadzenie w stosunku do niego dalszych oddziaływań terapeutycznych.

W zastępstwie
DYREKTORA GENERALNEGO
Służby Więziennej

plk Jarosław Kardaś
Zastępca Dyrektora Generalnego

Wyk. w 2-ch egz.

1. Adresat
2. aa

RPW/66759/2014 P
Data:2014-08-08

**ZAKŁAD KARNY
w ZAMOŚCIU**

ul. Okrzei 14, 22-400 Zamość
zk_zamosc@sw.gov.pl, tel. (084) 638 00 70

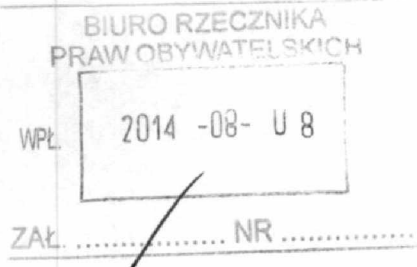
www.sw.gov.pl

SŁUŻBA WIĘZIENNA

Zamość, dnia 5 lipca 2014 r.

Z/P-0912/4/14/5107

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
AI. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo KMP.571.66.2014.KG z dnia 24 czerwca 2014 r. poniżej przedstawiam informacje dotyczące zawartych w raporcie uwag i zaleceń.

Ad. 1. Kierownicy poszczególnych działów przeprowadzili rozmowy z podległym personelem, w trakcie których przypomniano o zasadach zwracania się do osób pozbawionych wolności w sposób nie naruszający ich godności osobistej.

Ad. 2. W kwestii obecności funkcjonariusza w trakcie udzielania świadczeń medycznych wydał wyrok Trybunał Konstytucyjny w dniu 26 lutego 2014 r. wskazując niezgodność art. 115 §7 kkw z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z ww. wyrokiem art 115 §7 kkw traci moc obowiązującą w dniu 06.03.2015 po upływie 12 miesięcznego okresu vacatio legis.

W ambulatorium Zakładu Karnego w Zamościu po analizie względów bezpieczeństwa, świadczenia medyczne udzielane są bez obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego, w każdym przypadku kiedy jest to możliwe.

Ad. 3. Polityka wymierzania kar dyscyplinarnych osadzonym uwzględnia ściśle dyrektywy, wynikające z ustawy Kodeks karny wykonawczy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stopień zawinienia osadzonego, mając także na względzie rodzaj i okoliczności czynu, stosunek do popełnionego przekroczenia,

dotychczasową postawę, cechy osobowości i stan zdrowia osadzonego oraz zasadę indywidualizacji i wychowawczego wpływu na osoby pozbawione wolności.

Ad. 4. Zasady dotyczące zastosowania monitoringu wobec osadzonych zostały precyzyjnie określone w piśmie BP - 070-47/13/1631 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 7 sierpnia 2012 r. Z jego treści jednoznacznie wynika, iż zastosowanie monitoringu powinno mieć formę pisemnej decyzji, wraz z jej uzasadnieniem, doręczonej lub ogłoszonej skazanemu, któremu służy skarga w trybie art. 7 kkw do właściwego sądu penitencjarnego. W zamojskiej jednostce penitencjarnej przyjęto zasadę, iż każdorazowo właściwe służby występują z pisemnym raportem o konieczności wyrażenia zgody przez dyrektora o zastosowaniu monitoringu. Zgoda taka wydawana była na tym dokumencie. Aktualnie zostanie wprowadzona praktyka sporządzania dodatkowych odrębnych pisemnych decyzji w tym przedmiocie, która następnie będzie skazanemu ogłaszana. Po jej ogłoszeniu, skazany będzie pouczany o terminie i sposobie zaskarżenia wydanej decyzji. Funkcjonariusz wykonujący powyższą czynność będzie odnotowywał ten fakt na wydanej decyzji, którą następnie będzie dołączona do teczki osobopoznawczej osadzonego.

Ad. 5. W celu podjęcia działań dotyczących niecelowości łączenia funkcji wychowawcy i terapeuty uzależnień w oddziale terapeutycznym, dokonano analizy istniejących możliwości uniknięcia tej sytuacji. Sprawa dotyczy zarówno oddziału terapeutycznego jednostki macierzystej przy ulicy Okrzei, jak i oddziału zewnętrznego przy ulicy Hrubieszowskiej. Obecnie z uwagi na zbyt małą liczbę etatów kadry penitencjarnej nie jest możliwe przekazanie obowiązków wychowawcy w oddziale terapeutycznym odpowiednim wychowawcom działu penitencjarnego. Przejęcie prowadzenia oddziaływań wobec skazanych przebywających w oddziałach terapeutycznych wiązałoby się z koniecznością przeznaczenia na ten cel dwóch dodatkowych etatów wychowawców lub znaczne zwiększenie liczebności grup wychowawczych kadry penitencjarnej, wykonującej zadania służbowe w oddziałach, w których ulokowane są cele mieszkalne skazanych, objętych oddziaływaniem terapeutycznym. Podnieść należy, iż taki stan rzeczy doprowadziłby wówczas do

znacznego obciążenia obowiązkami służbowymi kadry penitencjarnej, co może negatywnie wpłynąć na poziom wykonywanych zadań służbowych, znacznie obniżyć jakość prowadzonych oddziaływań penitencjarnych i wykonywanych zadań, a także doprowadzić do szybszego wypalenia zawodowego funkcjonariuszy, a w konsekwencji nawet przyczynić do obniżenia ładu i porządku w oddziale mieszkalnym lub możliwym wzrostem zdarzeń nadzwyczajnych jednostce. Nadmienić w tym miejscu należy, iż obecnie stan etatów kadry penitencjarnej z trudem pozwala na spełnienie standardów w zakresie liczby osadzonych przypadających na wychowawcę. Zgodnie z nimi na jednego wychowawcę powinno przypadać nie więcej niż 40 skazanych. Założenia takie wynikają z programu racjonalizacji zatrudnienia w pionie penitencjarnym wdrażanego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej pod nadzorem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Zgodnie z tymi założeniami, zamierzonym efektem powyższego programu powinno być osiągnięcie parametrów odpowiedniej liczebności grup osadzonych przypadających na jednego wychowawcę: 40 w zakładzie karnym, 60 w areszcie śledczym oraz 200 osadzonych na jednego psychologa (m. in. pismo Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Lublinie OI/K-111-10/12/181 z dnia 14 lutego 2012r.).

Dodać również należy, iż zamojska jednostka penitencjarna i bez tego boryka się z dużymi problemami etatowymi działu penitencjarnego, przede wszystkim w zakresie zbyt małej liczby psychologów penitencjarnych, co nie umknęło uwadze Sędziemu Penitencjarnemu wizytującemu zakład w marcu tego roku. Przewodniczący III Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Zamościu, Sędzia Ryszard Gargol w protokole pokontrolnym z dnia 7 kwietnia 2014 roku wprost wskazał, iż należy zwiększyć obsadę psychologów działu penitencjarnego o dwa etaty. Zalecenie to zostało zrealizowane częściowo, zaś o przyznanie drugiego brakującego etatu psychologa wystąpiono z pismem do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Lublinie. Dodatkowo podnieść należy, iż jedna z wychowawczyń działu penitencjarnego przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, po jego zakończeniu będzie przez rok przebywała na urlopie macierzyńskim a następnie będzie wykorzystywała zaległy urlop wypoczynkowy. Ta sytuacja już teraz wpływa na

nadmierne obciążenie zadaniami kardy penitencjarnej, co również zostało podniesione w raporcie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji.

W związku z powyższymi okolicznościami, aby wyeliminować sytuację łączenia funkcji wychowawcy i terapeuty uzależnień, biorąc pod uwagę istniejącą trudną sytuację kadrową w pionie penitencjarnym planuje się powierzenie jednemu z funkcjonariuszy działu terapeutycznego nie posiadającemu uprawnień terapeuty uzależnień, obowiązków wychowawcy. Taki stan rzeczy pozwoli na rozdzielenie funkcji wychowawcy i terapeuty uzależnień, odciążą od tych obowiązków pozostały personel terapeutyczny i tym samym pozwoli na skuteczne prowadzenie oddziaływań terapeutycznych.

Ad. 6. Od dnia 23 czerwca 2014 r. w jednostce została wprowadzona dla osadzony, druga ciepła kąpiel w tygodniu.

Ad. 7. Zakład Karny w Zamościu sukcesywnie wykonuje pełną zabudowę kąpoków sanitarnych w celach mieszkalnych zgodnie z harmonogramem prac konserwacyjnych na 2014 rok. Wszystkie ww. zabudowy zostaną wykonane do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Ad. 8. Zamontowanie przesłony w kąpiku sanitarnym celi izolacyjnej zostanie uwzględnione w harmonogramie prac konserwacyjnych na 2015 rok i zostanie wykonane w pierwszym półroczu 2015 roku.

Ad. 9. W Zakładzie Karnym w Zamościu w miarę możliwości, sukcesywnie remontuje się cele mieszkalne, zostaną także wyremontowane pomieszczenia wskazane w protokole.

Ad. 10. Przesłonki między natryskami w łaźni, zostaną wykonane w Zakładzie Karnym w Zamościu do końca 2015 roku.

Ad. 11. Dwie osoby kadry oddziału terapeutycznego jest aktualnie w procesie certyfikacji i zgodnie z §18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia

1999 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, zasad funkcjonowania i rodzajów zakładów leczenia odwykowego oraz udziału innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu (Dz. U. Nr 3, poz. 44 z późn. zm.) jednym z etapów tego procesu jest udział w 80 godzinach superwizji klinicznej. Kierownik oraz specjalista oddziału terapeutycznego będąc w procesie certyfikacji odbyli już superwizje. Inspektor działu terapeutycznego rozpoczyna od września proces certyfikacji na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Jediną osobą, która nie rozpoczęła procesu certyfikacji jest psycholog działu, która obecnie przebywa na urlopie rodzicielskim.

Aktualnie budżet jednostki nie posiada środków przeznaczonych na zapewnienie regularnej superwizji pracownikom działu terapeutycznego i psychologom działu penitencjarnego. W przypadku otrzymania niezbędnych środków w tym zakresie, zostaną podjęte działania w celu przeprowadzania takich superwizji. Natomiast należy także zauważyć, iż w ramach samego zespołu terapeutycznego w sposób oczywisty odbywają się tzw. superwizje koleżeńskie (partnerskie). W ich ramach odbywa się nie tylko wymienianie dysponowanymi umiejętnościami interpersonalnymi, ale także następuje wzrost świadomości własnych postaw wobec pracy i zawodu, świadomość własnych możliwości i ograniczeń w relacji superwizyjnej. W ramach takich relacji stwarzamy więc warunki sprzyjające zarówno zdobywaniu i trenowaniu umiejętności interpersonalnych, jak i zdobyciu wiedzy o własnym funkcjonowaniu zawodowym.

Ad. 12. Zwrócono się z prośbą do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Lublinie o umożliwienie przeprowadzenia szkoleń dla funkcjonariuszy pełniących służbę w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi w zakresie szeroko pojętej tematyki technik interpersonalnych i kontroli stresu przy udziale psychologów sprawujących obowiązki w komórce Medycyny Pracy Służby Więziennej w Lublinie. Natomiast szkolenie z zakresu praw osób pozbawionych wolności zostanie przeprowadzone wśród funkcjonariuszy w zakresie własnym jednostki.

Ad. 13. Administracja Zakładu Karnego w Zamościu podejmie działania mające na celu zapewnienie wykorzystania izby chorych zgodnie z jej przeznaczeniem. Ponadto

w 2014 r. zaplanowany jest remont pomieszczeń ambulatorium. Po jego zakończeniu izba chorych zostanie wyodrębniona funkcjonalnie i technicznie jako część pomieszczeń ambulatorium.

Ad. 14. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U Nr 186 poz. 1820) nie ma obowiązku stosowania barierek i drabinek przy piętrowaniu łóżek. Natomiast Zakład Karny w Zamościu sukcesywnie wyposaża łóżka, w miarę możliwości finansowych, w ww. zabezpieczenia.

Ad. 15. Po uzyskaniu środków finansowych na dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, zamojska jednostka przystąpi do realizacji ww. zadania.

Ad. 16. W aktualnej strukturze administracyjno-gospodarczej zamojskiej jednostki brak jest możliwości technicznych do zorganizowanie pomieszczenia do widzeń w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej. Natomiast istnieją plany inwestycji zagospodarowania pomieszczeń po byłej kotłowni znajdującej się w podpiwniczeniu budynku administracji. Wówczas możliwe byłoby przystosowanie odpowiedniego pomieszczenia do realizacji takiej nagrody. Nastąpi to jednak dopiero po uzyskaniu środków finansowych przeznaczonych na tę inwestycję. Obecnie nie jest możliwe wskazanie precyzyjnego terminu realizacji tej inwestycji.

Ad. 17. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U Nr 186 poz. 1820) szuflada wysuwana podłóżkowa jest wydawana według potrzeb osadzonych. Zamojska jednostka posiada takie szuflady podłóżkowe i są one sukcesywnie wydawane osadzonym.

Natomiast odnosząc się do wymiany osadzonym zniszczonych poszewek, należy wyjaśnić, iż podczas każdej wymiany bielizny i pościeli osadzonych, jak również podczas prania w zakładowej pralni, zużyte i zniszczone wyposażenie osadzonych jest segregowane, a rzeczy zniszczone przeznaczone są do likwidacji.

Ad. 18. Skazani przebywający w Zakładzie Karnym w Zamościu są konwojowani do pozawięziennej służby zdrowia we własnej odzieży, bieliźnie i obuwiu. Od zasady tej odstępuje się w przypadku, gdy za transportem skazanego w odzieży skarbowej przemawiają względy bezpieczeństwa lub gdy skazany nie posiada odzieży własnej dostosowanej do pory roku.

Ad. 19. Administracja zakładu będzie podejmowała odpowiednie działania, służące poszerzaniu oferty zajęć kulturalno - oświatowych, a także innych celowych zajęć o różnym charakterze dla osadzonych, w tym również dla osób tymczasowo aresztowanych, realizowanych przede wszystkim poza celą mieszkalną.

Z poważaniem

Z-CA DYREKTORA
Zakładu Karnego w Zamościu

mjr mgr Dariusz Bernat

Wyk. w 2 egz.

1 – adresat,

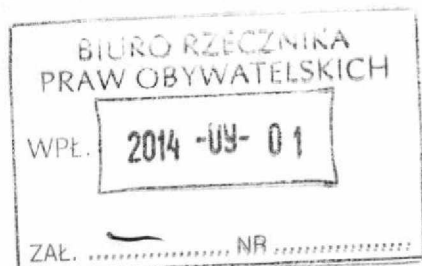
2 – a/a

BD/IBS/SN

Lublin, dnia 26 sierpnia 2014 r.

OI/ZP- 072/21/14/3058

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Aleja Solidarności 77,
00-090 Warszawa**

Szanowni Państwo!

Wnikliwie zapoznałem się z Raportem z dnia 24 czerwca 2014 roku z dokonanej wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji w podległej mi jednostce organizacyjnej Zakładu Karnego w Zamościu.

W tym kontekście dziękuję za niezwykle staranne i wnikliwe a przede wszystkim merytoryczne ujęcie wszystkich istotnych obszarów pracy podległych mi funkcjonariuszy.

Odnosząc się do zaleceń do mnie skierowanych wyrażonych w przesłanym raporcie wyjaśniam poniżej co następuje:

- Zalecenie Nr 7 - kontynuowanie pełnej zabudowy kącików sanitarnych w celach. Zakład Karny w Zamościu sukcesywnie wykonuje pełną zabudowę kącików sanitarnych w celach mieszkalnych zgodnie z harmonogramem prac konserwacyjnych na rok 2014. Wszystkie zaś zabudowy zostaną wykonane do dnia 31 grudnia br. W planie finansowym na rok 2014 podległa mi jednostka otrzymała środki wydzielone w §4210 (zakup materiałów) do zabudowy kącików sanitarnych w wysokości 15 tys. złotych.
- Zalecenie Nr 9 – sukcesywne odnawianie cel mieszkalnych. W jednostce podległej w miarę możliwości sukcesywnie remontowane są cele mieszkalne Pomieszczenia o których mowa w protokole (cela przejściowa nr 25) została w całości wyremontowana.
- Zalecenie Nr 10 - zamontowanie ścianek/przesłon między natryskami w łaźni. Przesłonki zostaną zamontowane w Zakładzie Karnym

w Zamościu do końca 2015 roku. W planie finansowym jednostki na rok 2015 zostaną wydzielone odpowiednie środki na ten cel.

- Zalecenie Nr 11 - zapewnienie psychologom i terapeutom regularnej superwizji. Aktualnie dwie osoby z kadry oddziału terapeutycznego są w procesie certyfikacji, gdzie jednym z etapów jest udział w 80 godzinach superwizji klinicznej. Od września br. inspektor działu terapeutycznego również rozpoczyna proces certyfikacji. W ramach samego zespołu terapeutycznego odbywają się superwizji koleżeńskie (partnerskie), które sprzyjają zarówno zdobywaniu jak i trenowaniu umiejętności interpersonalnych jak i wiedzy o własnym funkcjonowaniu zawodowym.
- Zalecenie Nr 12 – rozszerzenie ofert szkoleniowej dla funkcjonariuszy m.in. o szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, agresją, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, praw osób pozbawionych wolności. W ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego OISW w Lublinie w terminie od 27 do 31 października oraz od 3 do 7 listopada br. zorganizuje szkolenie z zakresu zarządzania stresem. OISW w Szczecinie zaś w dniach 15 – 26 września br. organizuje szkolenie z zakresu przeciwdziałania agresji, w którym udział wezmą także funkcjonariusze z Zakładu Karnego w Zamościu. Szkolenie z zakresu praw osób pozbawionych wolności jednostka mi podległa zorganizuje we własnym zakresie.
- Zalecenie Nr 14 – wyposażenie cel w łóżka piętrowe z zabezpieczeniami i drabinkami umożliwiającymi wejście na górny poziom. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października w sprawie warunków bytowych w Zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U Nr 186, poz. 1820) nie ma obowiązku stosowania barierek i drabinek przy piętrowaniu łóżek. Nie mniej jednak w planie finansowym jednostki na rok bieżący wydzielono korektą planu z dnia 22 sierpnia 2014 roku środki finansowe na realizację powyższego celu.
- Zalecenie Nr 15 – pełne dostosowanie infrastruktury jednostki do potrzeb osób niepełnosprawnych w planowanych remontach i modernizacjach. Uwzględniając powyższe podległa mi jednostka zobowiązała się do wykonania do końca 2015 roku podjazdu dla osób

niepełnosprawnych przed budynkiem administracyjnym (wejście główne). Dostosowanie pozostałych obiektów w jednostce wymaga poniesienia znacznych nakładów finansowych w tym wprowadzenia do realizacji zadań inwestycyjnych będących w wyłącznej kompetencji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Zakład Karny w Zamościu za pośrednictwem Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Lublinie wystąpił ze stosownym wnioskiem inwestycyjnym mającym na celu przebudowę pomieszczeń po byłej kotłowni. W pomieszczeniach tych przewidziano dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowisko widzeniowe.

- Zalecenie Nr 16 – zorganizowanie pomieszczenia do widzeń w oddzielnym pomieszczeniu bez osoby dozorującej W aktualnej strukturze administracyjno – gospodarczej Zakładu Karnego w Zamościu brak jest możliwości technicznych do zorganizowania ww. pomieszczenia. Decyzja o rozpoczęciu zadania inwestycyjnego leży w gestii Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w Warszawie. Zadanie takie zostało ujęte we wniosku inwestycyjnym.

Z-CA DYREKTORA OKRĘGOWEGO
Służby Więziennej w Lublinie

plk Jerzy Kopeć

Wyk. w 3 egz.

1/ adresat

2/ Zespół Kontroli Centralnego Zarządu Służby Więziennej w Warszawie, ul. Rakowiecka 37 A, 02-521
Warszawa,

3/ a/a

ER/JK